

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. rugsėjo 14 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), susipažinusi su 2021 m. rugsėjo 7 d. paduotu atsakovės R. K. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 8 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovė R. K. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. birželio 8 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovų V. S. ir N. J. ieškinį atsakovei R. K. dėl testamentą pripažinimo negaliojančiu, dalyvaujant tretiesiems asmenims G. A., Vilniaus miesto 42-ojo notarų biuro notarei N. J.. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) teismai, priimdami skundžiamus sprendimus, visiškai nesivadovavo testatoriaus valios gerbimo kriterijumi, skundžiamus sprendimus grindė abejotino patikimumo, vienašališkais įrodymais, ir, nepašalinę visų pagrįstų abejonių dėl testatoriaus tikrosios valios, konstatavo testatorės negebėjimą suprasti savo veiksmų reikšmės ir jų padarinių; 2) sandoris CK 1.89 straipsnyje įtvirtintų pagrindų gali būti pripažįstamas negaliojančiu tokiu atveju, kai jame išreikšta asmens valia neatitinka tikrosios sandorio šalies valios ir tokį neatitikinį lemia fizinio asmens būseną (liga, didelis susijaudinimas ar pan.). Atsižvelgiant į tai, kad testatorė niekada teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo pripažinta neveiksnia arba ribotai veiksnia, kad atitinkamame valstybės registre taip pat nėra jokių duomenų apie šios testatorės veiksmo apribojimus, kad laikotarpiu nuo 2013 m. gruodžio 30 d. iki 2015 m. gegužės 12 d. ji iš viso sudarė 3 notarines formos sandorius ir pasirašė namuose surašytą testamentą, kad jos pakankamą susivokimą savo veiksmuose ir jų pasekmėse patvirtino 2 notarės, patvirtindamos jos vienašališkus sandorius, kad iki pat testatorės mirties niekam nekilo abejonių dėl jos gebėjimo suvokti savo veiksmus ir jų pasekmes, taip pat įvertinus abejotiną teismo paskirtos psichiatrinės ekspertizės atlikimo procesą, dviprasmiškus medicininių dokumentų įrašus ir pačių ieškovų nurodytas aplinkybes apie testatorės sveikatos būklę, darytina išvada, kad priimdami skundžiamus sprendimus, teismai nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos, netinkamai pritaikė materialinės teisės normas, ko pasekoje atsakovė patyrė materialinę žalą; 3) atsižvelgiant į tai, kad teismas paskyrė pomirtinę psichiatrinę ekspertizę, kurioje be jokio teisinio pagrindo aktyviai dalyvavo ir jos rezultatus įtakojo teismo psichologė, kad nepaisant dviejų ekspertų dalyvavimo ekspertizėje, buvo atsakyta tik į du klausimus iš aštuonių, kad išvados nuosekliai neišplaukia iš atliktos ekspertizės, kad atsakymai į klausimus lakoniški, konstatuojantys faktą be įvertinimo ir kt., darytina išvada, kad, priimdami skundžiamus sprendimus, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai nukrypo nuo teismų suformuotos praktikos, netinkamai pritaikė procesinės teisės normas (įrodymų vertinimo patikimumas, įrodymų reikšmingumo nustatymas ir pan.), ko pasekoje atsakovė nepagrįstai patyrė materialinę žalą, o ieškovės - nepagrįstai praturtėjo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl materialiosios ir proceso teisės normų netinkamo taikymo nepatvirtina CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytų reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti R. K. (a. k. (duomenys neskelbtini) 75 Eur (septyniasdešimt penkis Eur) žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. rugsėjo 6 d. AB Lietuvos pašto klientų aptarnavimo skyriuje.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

Gražina Davidonienė